

Savet za štampu

Komisija za žalbe Saveta za štampu

Kraljice Natalije 28, Beograd

05.08.2025.

Predmet: Odgovor na Žalbu Foruma pravnika Srbije

Poštovani,

Dana 31.07.2025. godine redakcija portala nova.rs je primila elektronsku poruku generalne sekretarke Saveta za štampu, gospođe Gordane Novaković kojim smo obavešteni da je organizacija Forum pravnika Srbije (u daljem tekstu: Podnosilac žalbe) podnela žalbu Komisiji Saveta za štampu zbog navodne povrede Kodeksa novinara Srbije, putem teksta autora Ivana Milićevića pod naslovom **“Forum sanitarnih pravnika iz Koteža”**, objavljenog dana 25.07.2025. godine na portalu nova.rs i dostupnog na sledećem linku: <https://nova.rs/kolumne/pise-ivan-milicevic-forum-sanitarnih-pravnika-iz-koteza/> (u daljem tekstu: Kolumna), te ovim putem, u skladu članom 7 Poslovnika o radu Komisije za žalbe (u daljem tekstu: Poslovnik), blagovremeno podnosi ovaj odgovor.

I U izveštavanju portala nova.rs i objavljenoj Kolumni nema povrede Kodeksa novinara Srbije

Podnosilac žalbe objavljenoj Kolumni suštinski prigovara tome što:

- se u Kolumni pomenuta organizacija naziva GONGO organizacijom,
- se koristi „omalovažavajući i uvredljiv rečnik“ prema toj organizaciji i njenom zastupniku Novici Radoviću, ukazujući na „agresivnu retoriku i lične diskvalifikacije“, odnosno da se korišćenjem pojedinih izraza u tekstu poput: „GONGO nedonošče“, „gongiće“, „pokvareniji i podmukliji“ vrši „otvoreni napad na čast, dostojanstvo i ugled ličnosti – predsednika Udruženja Novice Radovića, kao i na integritet jednog stručnog udruženja“,
- se radi o navodno manipulativnom izveštavanju jer se čitaocima, opet, korišćenjem pojedinih izraza (poput „falsifikat“), implicira da se „je reč o nekakvoj prevari ili podmetanju bez ikakvih konkretnih činjenica, dokumenata ili izjava nadležnih institucija“, a naročito se potencira i to da je u tekstu navodno rečeno da je organizacija osnovana po nalogu glavnog javnog tužioca VJT u Beogradu Nenada

Stefanovića, kao i da je Agencija za privredne registre (APR) protivpravno u registar udruženja evidentirala Forum pravnika Srbije,

- portal Nova.rs objavljuje tekst u kojem netačno, pristrasno i neprovereno iznosi činjenice koje nisu niti javno niti dokazno utemeljene, i svoj autorski tekst koristi isključivo za lični obračun sa Forumom pravnika Srbije i predsednikom udruženja Novicom Radovićem, kao i da Kolumna „Nova S“ predstavlja bezrazložni napad na ugled udruženja Forum pravnika Srbije i na ličnost predsednik udruženja Novicu Radovića, bez da je isti bilo neposredno ili posredno preko Udruženja bio kontaktiran radi provere istinitosti informacije ili davanja odgovora – demanti, sve da bi se kod čitalaca stekao utisak i sud koji ne odgovara stvarnom činjeničnom stanju.

Podnosilac žalbe zaključuje da u ovakvom društveno-političkom ambijentu, u kojem se stručne i profesionalne inicijative neretko izlože neosnovanim napadima, etiketiranju i omalovažavanju, medijsko delovanje koje se ne zasniva na činjenicama, već na uvredama i diskvalifikacijama, predstavlja ozbiljnu pretnju društvu u celini, te da je neophodno da se podstiče kultura dijaloga i stručne razmene argumenata, ovakvim nastupima urušava se osnov društvenog poverenja i otežava rad svakog aktera koji želi da doprinese unapređenju pravosuđa u Srbiji.

Po svemu navedenom Podnosilac žalbe smatra da je prekršen Kodeks novinara Srbije (u daljem tekstu: Kodeks).

Nijedan od navoda u Žalbi ne stoji, budući da se u konkretnoj Kolumni radilo o izveštavanju o temi od javnog interesa, i to o aktivnostima (relativno) nedavno osnovanog udruženja i njihovih predstavnika koje je prisutno u javnosti uglavnom putem saopštenja ali i putem nastupima u provladinim medijima¹, a kojima se otvoreno targetiraju pojedini nosioci pravosudnih funkcija, organizacije civilnog društva koje se bave pravosuđem i njegovom reformom i nezavisni mediji koji nisu na zvaničnoj liniji diskursa vlasti.

U konkretnoj Kolumni, Podnosilac žalbe uglavnom prigovara mišljenju autora (vrednosnom sudu) o aktivnostima pomenute organizacije i njenih istaknutih članova. Pritom, svi vrednosni sudovi (mišljenja) su zasnovani na dovoljnom i adekvatnom činjeničnom osnovu,

¹ Videti na primer: <https://informer.rs/politika/vesti/1037608/pismo-cepris-miodrag-majic>, <https://pink.rs/politika/710858/otvoreno-pismo-cepris-u-znamo-nemate-nas-u-vasem-excel-u>, <https://rtvpancevo.rs/vest/9307/otvoreno-pismo-cepris-u-zao-nam-je-sto-vam-rusimo-pravosudni-monopol-pravnici-da-sluze-ustavu-i-zakonima>, <https://newsmaxbalkans.com/info/drustvo/8699/pad-nadstresnice-novi-sad-eu-ipa-fondovi/vest>, <https://www.euronews.rs/srbija/aktuelno/151925/elektronski-registar-napada-na-sudije-i-tuzioce-poceo-sa-radom/vest>, <https://www.kurir.rs/crna-hronika/9476330/pravnici-o-predlozenim-izmenama-zakonika-o-krivicnom-postupku>

i usmereni su na organizaciju i njene predstavnike koji i sami učestvuju u javnom diskursu (i to na neprimereni način) imajući prohodnost kroz provladine medije (sa čim ne može veliki broj organizacija da računa), te su kao takvi dužni da trpi i veći stepen kritike od organizacija i pojedinaca koji nemaju takav status.

Želimo da istaknemo i to da vrednosni sudovi (mišljenja), shodno standardima koje je razvio Evropski sud za ljudska prava ne podležu dokazivanju, što je potvrđeno u brojnim njegovim presudama. Tako je u svojoj presudi u slučaju *Lingens v. Austria*, predstavka broj 9815/82 ESLJP napravio razliku između činjenica i vrednosnih sudova navodeći sledeće: **„Postojanje činjenica može biti dokazano, dok istinitost vrednosnih sudova nije podložna dokazu“**. To znači da istinitost vrednosnih sudova ne samo što bi bilo nemoguće dokazati, „već bi povređivalo samu slobodu mišljenja, kao osnovni deo prava na slobodu izražavanja zajemčenog članom 10. Konvencije“. Ovakav stav je ponovljen i u brojnim drugim presudama poput *Bodrožić v. Serbia* (predstavka br. 32550/05) i *Bodrožić Vujin v. Serbia* (predstavka broj 38435/05), gde je sud naglasio da je država dužna da upotrebljene izjave novinara **jasno razlikuje kao činjenice ili vrednosne sudove koji ne podležu dokazivanju**.

Same činjenice na kojima se zasnivaju pomenuti vrednosni sudovi su istinite iz razloga koje ćemo detaljno obrazložiti u nastavku ovog Odgovora na žalbu, prateći sistematiku Žalbe.

1.1 Korišćenje izraza „GONGO“ je dozvoljeno u konkretnom novinarskom izveštavanju jer se taj vrednosni sud zasniva na adekvatnom činjeničnom osnovu i aktivnostima i stavovima same organizacije

Podnosiocu žalbe smeta korišćenje izraza GONGO u prenošenju poruke o statusu, javnim istupima i aktivnostima pomenute organizacije. Konkretno, Podnosilac žalbe tvrdi da autor u tekstu „Forum pravnika Srbije“ karakteriše „kao „GONGO“, i tvrdi da je autor u tekstu njih označio kao „udruženje koje je u direktnoj službi Vlade Republike Srbije i aktuelnog režima“, i to bez ikakvog dokaza o političkoj povezanosti sa aktuelnim režimom.

Pre svega, autor teksta nije naveo ono što tvrdi Podnosilac žalbe, već je u kontekstu GONGO organizacije naveo sledeće:

- ...Stefanović je, poučen svim fejdovima iz prošlosti, **odlučio da kumuje novom GONGO projektu**.
- “GONGO nedonošče nazvano je „Forum pravnika Srbije“, a na čelo istog postavljen je tužilački saradnik iz VJT i, naravno, istaknuti pripadnik Stefanovićevog UST – izvesni Novica Radović“,

- *Pored njega, „predsedništvo“ ovog „gongića“ čini još troje „reprezentativnih“ pravnika, koji izvesno jedni za druge nikada nisu čuli, a kamoli bilo šta istaknuto predstavljali u svojoj profesiji. I najkraći osvrt na njihova uznemirujuća saopštenja, jasno ukazuju da se oglašavaju isključivo na zvuk gonga, o temama koje plasira i fabrikuje upravo Stefanović.*
- *“Ono što bi u ovom slučaju bila ona nijansa koja ovaj „gongiće“ čini pokvarenijim i podmuklijim u odnosu na prethodne, jeste samo ime – Forum pravnika Srbije. Jer **kada se da zeleno svetlo da se osuje paljba po nepodobnoj tužiteljki Bojani Savović, mnogo veću težinu kod pomućenog dela javnosti ima rečenica da „Forum pravnika Srbije osuđuje izjave Savovićeve“**,*
- *“Očigledno da je opsednutost tužiteljkom Savović, sudijom Majićem, Sofijom Mandić i ostalim članovima CEPRIS-a nasledna i prenosna indikacija GONGO infekcije.*

Dakle, nigde se izričito ne pominje da se radi o udruženju u direktnoj službi Vlade Srbije, pa samim tim ostaje nejasno kako je moguće dati bilo kakve dokaze koji potvrđuju nešto što nije rečeno, i da postoji takva obaveza u ovoj vrsti izveštavanja (a ne postoji, što ćemo kasnije opširnije pojasniti).

Nevezano za gore navedeno, sam izraz GONGO (Government-Organized Non-Governmental Organization) označava organizacije koje se formalno predstavljaju kao nezavisne NVO, ali su u stvarnosti pod direktnim ili indirektnim uticajem vlasti, njihova osnovna funkcija **je isključivo i jednostrano podržavanje politike aktuelne vlasti i pojedinaca koji je čine, pri čemu često učestvuju u diskreditovanju nezavisnih glasova civilnog društva.**

Istupi ove organizacije nedvosmisleno potvrđuju da je njihova jedina funkcija da i) diskredituju organizacije i pojedince koji se kritički odnose prema pravosuđu i načinu kako ono funkcioniše u opštem društvenom sistemu i ii) nekritički u svemu pružaju podršku vlasti u odnosu prema pravosuđu, pa su ispunjena oba elementa za klasifikovanje organizacije kao „GONGO“.

Letimični pogled na javne istupe Podnosioca žalbe to nedvosmisleno prikazuju:

- U tekstu: **Nezakonita praksa TOK-a: Tri tužioca ne mogu zajedno da pokrenu istragu**, objavljenom dana 23.08.2025. godine (u nedelju)², organizacija Forum

² **Nezakonita praksa TOK-a: Tri tužioca ne mogu zajedno da pokrenu istragu**, objavljeno dana 23.08.2025. godine, na internet stranici www.forumpravnika.rs.

pravniku Srbije optužuje Tužilaštvo za organizovani kriminal (TOK) za navodno nezakonito postupanje navodeći da je istovremeno potpisivanje naredbe o privođenju bivših ministara Gorana Vesića i Tomislava Momirovića od strane tri tužioca „pokušaj kolektivizacije odgovornosti za odluku koja ima ozbiljne posledice po prava osumnjičenih i po ugled javnog tužilaštva“, te da se „krivični postupak ne sme pretvoriti u instrument političkog linča, niti u sredstvo za zaštitu javnih tužilaca od odgovornosti za eventualno nezakonito postupanje“, što je diskurs u potpunosti na liniji sa izjavama državnih funkcionera iz redova izvršne vlasti i provladinih medija³,

- U tekstu „**Sindikat sudske vlasti: Politička igra na štetu zaposlenih**“, koji potpisuje Novica Radović (zastupnik Podnosioca žalbe), objavljen 26.07.2025. godine⁴, Sindikat sudske vlasti se zbog njegovih aktivnosti (pre svega štrajkova za poboljšanje uslova rada - što je jedna od osnovnih funkcija sindikata generalno) označava kao politička organizacija koja ne služi interesu članstva: „Ovo više nije sindikat — ovo je politička organizacija pod maskom zaštite prava radnika. Sva njihova delovanja do sada nisu imala ni rezultate ni nameru da poboljšaju položaj zaposlenih, već isključivo da grade uticaj male grupe ljudi koja je, bez legitimeteta i odgovornosti, preuzela ulogu tumača interesa čitavog sistema.“
- U tekstu: „**Paralelni pravosudni sistemi: Ko kontroliše pravosuđe u Srbiji?**“, koji je objavljen dana 26.07.2025. godine⁵, potpisan sa „Forum pravnika“ se organizacije civilnog društva aktivne u oblasti vladavine prava (YUKOM, CEPRIS, European Policy Centre, CRTA, CeSID, Transparency Serbia i Društvo sudija Srbije), predstavljaju kao „paralelni pravosudni sistem“, „koji formalno nemaju ingerencije, ali realno oblikuju kadrove, reforme, javno mnjenje i čak normativne okvire pravosuđa“, koje „uz međusobnu povezanost, čine mrežu koja funkcioniše kao paralelna vlast u oblasti pravosuđa. Njihove aktivnosti, iako predstavljene kao stručne i „nezavisne“, u praksi imaju politički uticaj, često u skladu sa interesima i agendama stranih donora.“

³ Videti na primer Večernje Novosti: **VUČIĆ O KRIMINALNOM PONAŠANJU TOK-A: Govoriću o njihovim medijskim poslanicima i o njihovim poslušnicima unutar srpske policije**, dostupno na:

<https://www.novosti.rs/vesti/politika/1514387/vucic-kriminalnom-ponasanju-tok-govoricu-njihovim-medijskim-poslanicima-njihovim-poslusnicima-unutar-srpske-policije>, Republika: **"ONI SVE VREME POKUŠAVAJU MENE DA UHAPSE, ALI IM NE IDE!" Vučić o kriminalnom ponašanju TOK i slučajevima Momirovića i Vesića!**, dostupno na: <https://www.republika.rs/vesti/politika/681185/aleksandar-vucic-zitorada-drzavni-udar>.

⁴ „Sindikat sudske vlasti: Politička igra na štetu zaposlenih“, koji potpisuje Novica Radović, objavljen 26.07.2025. godine, na internet stranici www.forumpravnika.rs.

⁵ „Paralelni pravosudni sistemi: Ko kontroliše pravosuđe u Srbiji?“, koji je objavljen dana 26.07.2025. godine, na internet stranici www.forumpravnika.rs.

- U tekstu označenom kao „**Otvoreno pismo CEPRIS-u**“, koje je objavljeno dana 24.07.2025. godine⁶, koje potpisuje Novica Radović, iznete su brojne insinuacije i kvalifikacije o organizaciji CEPRIS i sudiji Apelacionog suda u Beogradu Miloradu Majiću, tako se oni nazivaju „samozvanim vlasnicima nezavisnosti pravosuđa“, kao neko ko godinama gradi „*zatvoreni krug u kome se nezavisnost meri učestalošću na međunarodnim panelima*“, te da oni (Forum pravnika) sada ruši njihov pravosudni monopol, da Forum pravnika za razliku od njih (CEPRIS-a) ne deluje po političkom nalogu „*pa makar on dolazio sa skupih seminara, iz diplomatskih salona ili od ambasadora koji su prečesto zabrinuti baš kada se ugrožava vaša pozicija*“, da oni (Forum pravnika) nisu „aktivisti u odorama pravosuđa“, ne pozivaju se na "evropske standarde" samo kada njima odgovaraju i ne grade karijere tvitujući o državnim udarima kad neko drugi iskaže mišljenje.
- U brojnim tekstovima Forum pravnika targetira tužiteljku Bojanu Savović, koja je poznata po kritici mešanja izvršne vlasti u rad javnih tužilaca i kritike postupaka određenih tužilaca koji, umesto da se usprotive pritisku organa izvršne vlasti, taj pritisak podržavaju. Na primer, u tekstu **“Najoštrije osuđujemo izjave javnog tužioca Bojane Savović protiv zamenika glavnog javnog tužioca VJT u Beogradu”**, koji je objavljen dana 21.07.2025. godine⁷, tužiteljka Bojana Savović se, između ostalog, navodi kao neko ko je u javnosti poznat “po klevetanju svojih kolega i glavnog javnog tužioca VJT u Beogradu u medijima”, kao i “po učešću u političkim tribinama tzv. "Proglaša", koje je tužiocima inače zakonom zabranjeno”, optužuje da napada svog kolegu Markovića, tvrdeći da je pozdravljanjem najave o pomilovanju, prekršio načelo nepristrasnosti i ugrozio poverenje građana u rad javnotužilačke organizacije, kao i da podržava “povratnike u izvršenju krivičnih dela u vezi sa protestima i da podržava nasilno rušenje ustavnog poretka, već da ne zna ni da ispravno citira staru srpsku poslovicu.

Ono što je zajedničko svim ovim tekstovima je upravo targetiranje, odnosno diskreditovanje pojedinaca i organizacija kritički usmerenih na pravosuđe i na lica koja se oglase povodom neprimerenog uticaja izvršne vlasti na pravosuđe, uz potpuno poklapanje sa diskursom vlasti i pojedinih provladinih medija. Takođe, ove insinuacije i tvrdnje nikada nisu potkrepljene nikakvim dokazima, nego predstavljaju isključivo impresiju ovog udruženja, ili čak prosto prenošenje tvrdnji državnih funkcionera. Drugim rečima, istupi ovde Podnosioca

⁶ „**Otvoreno pismo CEPRIS-u**“, objavljeno dana 24.07.2025. godine, na internet stranici www.forumpravnikasrbije.org/.

⁷ **“Najoštrije osuđujemo izjave javnog tužioca Bojane Savović protiv zamenika glavnog javnog tužioca VJT u Beogradu”**, objavljeno dana 21.07.2025. godine, na internet stranici www.forumpravnikasrbije.org/.

žalbe upravo pokazuje da oni sami rade ono što drugima spočitavaju, odnosno neosnovano napdaju, etiketiraju i omalovažavaju, vređaju i diskvalifikuju pojedince i organizacije koji nisu na liniji narativa koji plasira vlast, odnosno politički centri moći.

Imajući sve navedeno, Podnosilac žalbe nesumnjivo ispunjava uslove da od autora bude nazvan GONGO organizacijom u novinarskom izveštavanju.

Samim tim, vrednosni sud (mišljenje) autora Kolumne (koje ne podleže oceni istinitosti po citiranoj praksi Evropskog suda za ljudska prava) o tome da je Podnosilac žalbe GONGO organizacija, je sud zasnovan na adekvatnom i dovoljnom činjeničnom osnovu potrebnom za izveštavanje, što takvo označavanje **čini dozvoljenim** i u skladu sa međunarodnim ugovorima koje obavezuju Republiku Srbiju (pre svega Konvencija o ljudskim pravima i osnovnim slobodama), praksom tela koja sprovode zakonima koji uređuju medije, ali i etičkim pravilima.

1.2 Navodno omalovažavajući i uvredljiv rečnik predstavlja korišćenje stilskih figura koje su dozvoljene u prenošenju poruke u javnom interesu

Podnosilac žalbe dalje prigovara na navodni „omalovažavajući i uvredljiv rečnik“ prema toj organizaciji i njenom zastupniku Novici Radoviću, ukazujući na „agresivnu retoriku i lične diskvalifikacije“.

Želimo da istaknemo da su izrazi koje Podnosilac žalbe vidi spornim, u kontekstu izveštavanja o temi od javnog interesa dozvoljeni.

Praksa Evropskog suda za ljudska prava je utvrdila da su mediji (i novinari) u velikoj meri slobodni da koriste hiperbolu, satiru, metaforu ili drugo figurativno izražavanje kod prenošenja određene poruke (v. Presudu Evropskog suda za ljudska prava u slučaju Karatas v. Turkey, predstavka broj 23168/94, tačke 50-54). Prema praksi istog suda „*postoji vrlo malo prostora u okviru čl. 10, st. 2 Konvencije za ograničavanja debate o pitanjima od javnog interesa*“, pri čemu član 10 štiti ne samo „*informacije i ideje koje se smatraju povoljnim, neuvredljivim ili indiferentnim, već i one koje vređaju, šokiraju ili uznemiravaju*“ (Presuda Evropskog suda za ljudska prava u slučaju Handyside v. UK, predstavka broj 5493/72, tačka 49.).

U konkretnom slučaju korišćenje figurativnog izražavanja koje Podnosilac žalbe vidi spornim, dato je da bi se prenela poruka u javnom interesu, a ona se tiče toga da postoji udruženje koje pledira da sebe predstavi kao nezavisno, a isključivo podržava poteze vlasti i narativ koji

se u potpunosti poklapa sa narativom izvršne vlasti, istovremeno denuncirajući svakog ko je kritički usmeren prema vlasti i načinu kako (ne)funkcioniše veći deo pravosuđa (videti deo 1.1).

Dodatno želimo da naglasimo da, bez obzira što Podnosilac žalbe sebe želi da ekskulpira navodeći da medijska prisutnost nije relevantna te da nisu u pitanju državni funkcioneri, učešćem u javnom diskursu, na način kako je gore detaljno opisano, sami sebe postavili u centar interesovanja javnosti. Samim tim, svaka javna analiza aktivnosti Podnosioca žalbe, ne samo da je dozvoljena nego predstavlja i obavezu medija kojim ostvarivanjem se posredno štiti i pravo građana da budu informisani o temama od javnog interesa. Stoga, kao neko ko se pozicionirao kao učesnik javnog života na način da zastupa pozicije vlasti i ima prohodnost u provladinim (uticajnim) medijima, mora da istrpi i veći (a ne smanjeni) stepen kritike nego što je slučaj sa licima koja nisu u istoj poziciji.

Da zaključimo, iznošenje kvalifikacija o karakteru ove organizacije bez obzira na stepen korišćenja stilskih figura, u kontekstu prenošenja poruke u javnom interesu je bilo itekako dozvoljeno u konkretnoj Kolumni.

1.3 U konkretnoj Kolumni nije bilo manipulativnog izveštavanja

Podnosilac žalbe nadalje prigovara da se čitaocima Kolumne implicira da se, u kontekstu rada Podnosioca žalbe, radi o manipulativnom izveštavanju, uz posebno apostrofiranje da tekst navodi da je organizacija osnovana po nalogu glavnog javnog tužioca VJT u Beogradu Nenada Stefanovića, kao i da je Agencija za privredne registre (APR) protivpravno u registar udruženja evidentirala Forum pravnika Srbije.

U pogledu opštih navoda, želimo da ponovimo da je korišćenje stilskih figura i drugog figurativnog izražavanja, poput deminutiva, poređenja, hiperbole i slično, dozvoljeno u kontekstu prenošenja poruke od javnog značaja, što je ovde bio slučaj.

Sa druge strane, u pogledu konkretnih tvrdnji, u Kolumni se nigde ne navodi da je organizacija osnovana po nalogu glavnog javnog tužioca VJT u Beogradu Nenada Stefanovića.

Nasuprot tvrdnjama Podnosioca žalbe u tekstu se tužilac Stefanović u pogledu Podnosioca žalbe navodi na sledeći način:

- „... **Stefanović je**, poučen svim fejdovima iz prošlosti, odlučio **da kumuje** novom GONGO projektu,

- GONGO nedonošče nazvano je „Forum pravika Srbije“, a na čelo istog postavljen je tužilački saradnik iz VJT i, **naravno, istaknuti pripadnik Stefanovićevog UST – izvesni Novica Radović,**
- I najkraći osvrt na njihova uznemirujuća saopštenja, jasno ukazuju da se oglašavaju isključivo **na zvuk gonga, o temama koje plasira i fabrika upravo Stefanović,**

Dakle, u Kolumni se govori o:

- „kumovanju“, a ne o osnivanju organizacije po nalogu tužioca Stefanovića, što predstavlja pojmove koji imaju različito značenje,
- **tome da je na čelo Podnosioca žalbe postavljen Novica Radović kao istaknuti član Stefanovićevog UST** – nesporno je da je tužilac Stefanović predsednik Udruženja Sudija i tužilaca (UST)⁸, kao i to da se Novica Radović u javnosti predstavljao kao predstavnik UST, i to u septembru 2024. godine, kada je, po tvrdnjama Podnosioca žalbe i Forum Pravnika Srbije kao udruženje postojalo (a da nije registrovano u APR-u)⁹. Dodatno, Podnosilac žalbe ne skriva afilijaciju sa tužiocem Stefanovićem, budući da je čak u njegovo ime podnosio žalbu ovoj Komisiji, o čemu je ponosno izdao i saopštenje u u martu 2025. godine navodeći sledeće: **„Forum pravika Srbije podneo žalbu u ime i uz saglasnost, glavnog javnog tužioca VJT u Beogradu zbog ukupno 11 tekstova koje je portal “Nova.rs” objavio od 1. decembra 2023. do 19. januara 2025. godine...Forum pravika Srbije je žalbu podneo jer je portal “Nova.rs” netačno, pristrasno i neprovereno izveštavalo o nebitnim događajima i to ne zbog javnog interesa, već zbog napada na tužioca Stefanovića,...“**¹⁰ Pored toga, na naslovnoj stranici internet portala Podnosioca žalbe kao partnerska organizacija navedena je i UST. Sve to govori o nesumnjivoj povezanosti Podnosioca žalbe, njegovog zastupnika Novice Radovića na jednoj i UST i njegovog predsednika – tužioca Stefanovića, na drugoj strani,
- **tome kako se Podnosilac žalbe oglašava o temama o kojima se oglašava i Stefanović** – što je mišljenje autora izvedeno iz činjeničnog osnova koji je dovoljan za izveštavanje, naročito ako se uzme u obzir povezanost Podnosioca žalbe i UST (udruženja gde je Stefanović predsednik, činjenice da Forum pravika istupa kao zastupnik interesa tužioca Stefanovića), i istorijat odnosa sa licima koje redovno targetira i tužilac Stefanović i ovde Podnosilac žalbe (na primer tužiteljku Bojanu

⁸ <https://www.ust.rs/organizacija.html>

⁹ <https://www.blic.rs/vesti/hronika/u-nacrtu-zakona-o-pravosudnoj-akademiji-i-predlozi-kljucni-za-sudske-i-tuzilacke/www2vtw>,

¹⁰ **Savet za štampu usvojio žalbu Foruma pravika Srbije zbog kršenja Kodeksa novinara Srbije**, objavljeno dana 11.03.2025. godine, na internet stranici www.forumpravnikasrbije.org/.

Savović), kao i poklapanje tema o kojima se i Forum pravnika i tužilac Stefanović redovno očitavaju.

Dalje, u pogledu pitanja registracije udruženja, u Kolumni nigde nije navedeno da je APR protivpravno registrovao pomenuto udruženje, a ono što je rečeno je sledeće: *„Dok APR javno ne raščivlja kako je moguće da u svoj upisnik registruje nešto što je nastalo dve godine ranije, što usput i antidatira u svojoj bazi, utisak koji se nameće jeste da je upravo ova agencija postala izvesni saučesnik u formiranju GONGO organizacija.“* U kontekstu novinarskog izveštavanja je apsolutno legitimno postaviti pitanje o tome kako i zašto je udruženje koje krenulo sa radom u 2023. godini registrovano tek u aprilu 2025. godine, a naročito imajući u vidu da je zastupnik tog udruženja, makar do septembra 2024. godine, po javno dostupnim izveštajima, bio član drugog udruženja (UST). Takođe je legitimno pitanje finansijske transparentnosti organizacije koja postaje vidljivija tek krajem 2024. godine, i to mahom zbog velikog objava vesti (čak i nedeljom) u kojima se mahom targetiraju organizacije civilnog društva, nosioci pravosudne funkcije, druge organizacije i nezavisni mediji, a sve zbog toga što se ne uklapaju u narativ vlasti.

Dodatno, pokazatelji sa same internet prezentacije ovog udruženja, ukazuju da se radi o mladoj organizaciji sa skromnim dostignućima. Na ovakav zaključak ukazuju i zapisi sa internet stranice, gde, i) u okviru sekcije projekti nema nijednog zabeleženog projekta, ii) u okviru sekcije konferencije stoje dve zabeležbe i to jedna nedatirana a druga iz novembra 2023. godine kada nije registrovana organizacija, iii) u okviru sekcije publikacije stoje svega tri objave, sve iz 2024. godine, i to mahom nevezane za pitanje nezavisnosti pravosuđa – oko čega se u 2025. godini prilično aktivira ova organizacija iv) dva „pravna“ časopisa iz aprila i avgusta 2024. godine (takođe dok nije bila registrovana organizacija), i v) preko 40 objava u sekciji „vesti“, od kojih je makar 30 objavljeno tokom 2025. godine, a suštinski podrazumevaju vesti gde se targetiraju organizacije i pojedinci koji se zalažu za vladavinu prava i kritički odnose prema pravosuđu i odnosu vlasti prema pravosuđu.

Sve ove okolnosti čine apsolutno relevantnim novinarsko pitanje o razlikovanju datuma osnivanja od datuma registracije, te postavljanje pitanja veza tužioca Stefanovića sa ovom mladom organizacijom registrovanom u aprilu 2025. godine. Posebno ukazujemo, da po standardima ESLJP, novinar nije dužan da tumači pravne propise, pogotovo opšte odredbe nekog propisa koji uređuje statusna pitanja nekog pravnog oblika organizovanja, nego da izveštava građane u javnom interesu, a u ovom kontekstu u nelogičnostima koje se tiču početka rada organizacije i njihove registracije, korelacija sa pojedinim nosiocima pravosudnih funkcija i generalno pitanjem njihove transparentnosti i relevantnosti – i uz

korišćenje stilskih figura i uz preterivanje jer je to standard koji se očekuje u izveštavanju u demokratskom društvu.

1.4 Novinar i medij nisu bili dužni da u procesu nastanka Kolumne, kontaktiraju drugu stranu, a Podnosilac žalbe nakon objavljivanja teksta nije istakao zahtev za objavljivanje demantija, ispravke niti koristio drugo slično sredstvo

Ovim putem želimo da istaknemo da Kolumna kao forma novinarskog izražavanja ima jak autorski pečat, gde se najčešće iznosi stav kolumniste o nekoj društvenoj pojavi. Kao što smo istakli, Podnosiocu žalbe mahom smetaju mišljenja (vrednosni sudovi) autora teksta, i to ona za koja postoji dovoljan činjenični osnov.

U pogledu činjenica na kojima se zasniva tekst, ponavljamo sledeće:

- **Novica Radović jeste tužilački saradnik iz VJT**, budući da se sam tako predstavlja i legitimise i **jeste istaknuti predstavnik udruženja (UST)** gde je tužilac Nenad Stefanović predsednik, budući da je kao takav istupao u medijima, bar do septembra 2024. godine (u kom periodu po navodima Podnosioca žalbe egzistira i u APR-u neregistrovani Forum pravnika Srbije),
- **Osvrt na saopštenja ovde Podnosioca žalbe, zaista ukazuju na podudarnost** između istupa tužioca Stefanovića, predstavnika vlasti i ovog udruženja koje pledira da bude nezavisno,
- Podnosilac žalbe, osim što sarađuje sa UST, **čak i podnosi Žalbu ovom telu „uz saglasnost tužioca Stefanovića“**,
- **Forum pravnika Srbije jeste registrovan na adresi stambene zgrade u naselju Kotež** (u ulici Bitke na Neretvi) u aprilu 2025. godine, a za udruženje **jeste evidentirano u APR-u da je osnovano dve godine ranije**, za koje, fakat, ne postoji dostupni finansijski izveštaji, što su sve činjenični navodi koji proizilaze iz podataka koji su objavljeni u APR-u i lako su proverljivi u tom registru koji je javno dostupan.

U pogledu ostalih navoda ističemo da autor teksta nije bio dužan da kontaktira Podnosioca žalbe, budući da je on sam dao dovoljno materijala o svojim aktivnostima i delovanjima, što je uredno i dokumentovano na njihovoj internet stranici.

Takođe, Podnosilac žalbe nije kontaktirao ni medij nova.rs, ni urednike medija niti autora Kolumne sa zahtevom za objavu demantija, ispravke ili drugog sličnog sredstva. Suprotno navodima žalbe, nije medij taj koji bi trebalo da kontaktira lice o kojem se piše u tekstu radi objave demantija, već je to na samom licu koje smatra da je pisanjem medija povređeno

neko njegovo pravo, što bi forum koji okuplja pravnike morao da zna, budući da je propisano i izričitim odredbama Zakona o javnom informisanju i medijima. Samim tim, medij, uredništvo i novinari i nisu mogli da objave demantij za koji nije podnet zahtev.

II Podnošenje „žalbe“ ima karakteristike SLAPP tužbe

Kao što Vam je poznato, relevantni međunarodni izveštaji pocrtavaju brojne probleme sa medijskim slobodama u Srbiji, i to godinama unazad, uključujući tu i organizacije Freedom House, Reportere bez granica, Evropsku komisiju, Specijalnog izvestioca UN za slobodu izražavanje i brojne druge organizacije, a koji beleže kontinuirani pad u medijskim slobodama i autokratizaciju.

Mediji Nova.rs, predstavlja jedan od retkih preostalih alternativnih glasova u društvu koji je pod konstantnim napadima najviših državnih funkcionera, pro-vladinih medija i drugih lica povezanih sa vlastima, a koji se manifestuju na različite načine, pa i putem tzv. SLAPP tužbi, odnosno strateških tužbi protiv javne participacije (eng. Strategic Lawsuit Against Public Participation – SLAPP nekad i poznata kao „šamar tužba“), čiji cilj nije ostvarivanje nekog legitimnog prava, već isključivo pritisak na nezavisni medij, odnosno razvijanje tzv. odvraćajućeg efekta (eng. chilling effect) za medij i novinare, ili, jednostavnije, auto-cenzure, kojoj u demokratskom društvu podjednako nije mesto kao ni direktnom sprečavanju objavljivanja informacije (cenzura). U ovom trenutku portal nova.rs, odnosno njegov izdavač ima aktivnih 40 sudskih postupaka koji zadovoljavaju kriterijume SLAPP tužbe – gde se kao tužioci javljaju bivši i sadašnji funkcioneri, firme koje se percipiraju kao bliske vlasti, nosioci pravosudnih funkcija, advokati bliski vlasti, pa i članovi porodice najviših državnih funkcionera.

Ovu žalbu GONGO organizacije Forum Pravnika, upravo vidimo kao novi pokušaj zastrašivanja u formi SLAPP žalbe, koja je samo još jedan u nizu alata pritiska na nezavisne medije, pored do sada oprobanih uvreda, targetiranja, omalovažavanja i sl. u čemu učestvuje i sam Podnosilac žalbe¹¹.

Stoga, smatramo da se radi o očiglednoj zloupotrebi prava na podnošenje žalbe, te da bi u odlučivanju o odbacivanju ili donošenju odluke o navodnom nepoštovanju Kodeksa, Savet za štampu morao da uzme u obzir i opšti kontekst u kome rade mediji i česte slučajeve SLAPP

¹¹ Na primer, tekst: **Forum pravnika Srbije odbacuje napade medija "N1" i "Nova S": Nećemo ćutati na političke zloupotrebe u pravosuđu**, objavljen na internet stranici www.forumpravnika.rs/bije.org/, dana 23.07.2025. godine.

tužbi (i SLAPP žalbi) i generalno pritisaka kojima su izloženo od strane predstavnika vlasti, provladinih medija i GONGO organizacija.

Iz svega navedenog, portal nova.rs, uredništvo i autor Kolumne su u potpunosti postupili u skladu sa Kodeksom, te ovim putem predlažemo Komisiji Saveta za žalbe da donese odluku da Kodeks nije prekršen.

Za Portal Nova.rs

Mihailo Jovićević,
odgovorni urednik